

Mart
2020

Sayı:
16

AYLIK BÜLTEN

KILIC & Partners
ÇAYLI

www.kiliccayli.com | info@kiliccayli.com

Mutlukent Mah. Dicle Cad. Arda Sok. No: 9 06800 Çankaya/ANKARA
Tel: (0 312) 424 02 06 (Pbx) Fax: (0 312) 424 02 07

Manşet: YENİ TİP KORONAVİRÜS'ÜN (COVID-19) KAMU İHALE MEVZUATI KAPSAMINDA İMZALANAN SÖZLEŞMELERİN İFASINA ETKİSİ VE MÜCBİR SEBEP

İlk kez Aralık 2019'da Çin'in Vuhan kentinde görülen ve Covid-19 adlı hastalığa yol açan koronavirüs, üç ay gibi kısa bir sürede komşu ülkelerimiz dahil birçok ülkeyi etkisi altına almıştır. Antarktika hariç tüm kıtalara ve 127 ülkeye yayılmış olan ve dünya genelinde birçok ülke sınır kapılarını kapatarak karantina altına alınmıştır. 12 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü Koronavirüs (COVID-19) Virüsü'nün "**Pandemik Virüs**(*Küresel Çapta Etkili Virüs*)" olduğunu ilan etmiştir.

Koronavirüs'ün beklenmedik bir hızla yayılması sonucu sınır kapılarının ülkelerde fabrikaların ve işyerlerinin faaliyetini durdurması gibi alınan mecburi tedbirlerin artması nedeniyle sözleşmelerin ifası zorlaşmakta ve kimi zaman imkânsız hale gelmektedir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında Koronavirüs'ün (Covid-19) Mücbir Sebep niteliği taşıyıp taşımadığı hususu henüz net değildir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "*Mücbir sebepler*" alt başlıklı 10. maddesinde "*Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir:*

...c) Genel salgın hastalık. ... Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dahil olmak üzere, idare tarafından yukarıda belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yüklenicinin idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur." hükmü yer almaktadır.

Koronavirüs salgını durumunda şüphesiz yüklenicinin herhangi bir kusuru bulunmamaktadır. Ayrıca doğurduğu etkiler bakımından COVID-19, ifayı imkansızlaştırabilecek potansiyel bir engel barındırmakta ve maalesef henüz, olağan koşullar altında virüsün taraflarca önlenbilmesi de mümkün değildir.

Kamu İhale mevzuatı kapsamında imzalanan sözleşmeler ile sözleşmenin feshi için ticari hayattaki sözleşmelerden farklı olarak ifanın imkansızlaştığını mücbir sebebin **meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde** noter aracılığıyla, taahhütlü mektupla veya güvenli elektronik imza kullanılarak kayıtlı elektronik posta adresi (KEP) üzerinden ilgili İdareye bildirim ve mücbir sebep halinin yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca Yeni Tip Koronavirüs'ün (Covid-19) Mücbir Sebep olarak değerlendirilerek sözleşmenin feshi için yüklenicinin virüs sebebiyle hizmeti yerine getirmesinin mümkün olmadığını yüklenici tarafından kanıtlanması gerekmektedir.

Kamu İhale Mevzuatı özelinde, mücbir sebebin varlığından söz edilebilmesi için yetkili merciler tarafından buna yönelik bir açıklama yapılması gerektiğinden şimdilik, Koronavirüs salgını tek başına taraflara mücbir sebep nedeniyle tazminatsız fesih hakkı sağlanmamaktadır.

Ancak Türkiye’de yetkili makamlarca yapılacak açıklamalar ve alınan önlemlere bağlı olarak sürekli ifa imkansızlığı kanıtlandığı takdirde, mücbir sebebe bağlı sözleşmenin fesih hakkı gündeme gelebilecektir.

Manşet: 04.01.2020 TARİHLİ 30998 SAYILI RESMİ GAZETEDE “TİCARİ İLETİŞİM VE TİCARİ ELEKTRONİK İLETİLER HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK” YAYIMLANDI!

- *“Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Yönetmelik)” ile elektronik iletilere ilişkin işleyiş ve ileti onay ve reddine ilişkin usul köklü bir biçimde değişikliğe uğramıştır. Değişiklik ile ticari elektronik ileti göndermek isteyen tüm gerçek ve tüzel kişilerin Ticari İleti Yönetim Sistemi’ne (“İYS”) kaydolma zorunluluğu getirilmiştir. Yönetmelik gereği yalnızca İYS üzerinde onayı bulunan alıcılara ticari elektronik ileti gönderimi yapılabilirken, İYS üzerinde onayı bulunmayan alıcılara ticari elektronik ileti gönderilmesi yasaklanmıştır.*

✓ ***İleti Yönetim Sistemi (İYS) nedir?***

2017 yılında E-Ticaret Kanununda yapılan değişiklikle Ticaret Bakanlığı (Bakanlık), ticari elektronik ileti onaylarının alınmasına ve reddetme hakkının kullanılmasına imkân tanıyan bir elektronik sistem kurdukmaya yetkili kılınmıştır. Ticaret Bakanlığı ise söz konusu hüküm çerçevesinde **İleti Yönetim Sistemi (İYS) olarak adlandırılan merkezi bir onay sistemi** kurulması için Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği’ni (TOBB) yetkilendirmiş ve TOBB iştiraki olan İleti Yönetim Sistemi A.Ş. tarafından sistemin kurulma sürecini başlatmıştır. Resmî Gazetede yayınlanan değişikliklerin yer aldığı Yönetmelikle birlikte Bakanlık sistemin detaylarını ve uyum için geçiş sürelerini belirlemiştir.

İleti Yönetim Sistemi;

- Hizmet Sağlayıcıların arama, mesaj ve e-posta gibi farklı tipte ileti onaylarını alarak saklayabilecekleri;
- Alıcıların, verdikleri onayları görüntüleyip kaldırabilecekleri, izinsiz gönderimleri şikâyet edebilecekleri;
- Kamunun ise ileti şikâyetlerini ve şikâyete konu iznin durumunu görüntüleyebilecekleri, web sitesi, kısa mesaj numarası ve çağrı merkezi üzerinden hizmet verecek tüm onayları zaman damgası ve elektronik imza ile kayıt altına alarak güvenli bir biçimde usulüne uygun saklayacak ulusal ortak veri tabanı sistemidir.

✓ ***İYS’ye kimler kayıt olmakla yükümlüdür?***

Telefon, çağrı merkezi, otomatik arama makinesi, akıllı ses kaydedici sistem, elektronik posta, kısa mesaj hizmeti gibi araçlar kullanılarak elektronik ortamda gerçekleştirilen ve ticari amaçlarla gönderilen veri, ses ve görüntü içerikli ileti gönderimi yapan gerçek veya tüzel kişilere Hizmet Sağlayıcı denmektedir.

Hizmet sağlayıcıların mal ve hizmetlerini tanıtmak, pazarlamak, işletmesini tanıtmak ya da kutlama ve temenni gibi içeriklerle tanınırlığını artırmak amacıyla alıcıların elektronik iletişim adreslerine gönderdiği ticari elektronik iletiler için onay alma yükümlülüğüne ek olarak; İYS'ye kaydolma zorunluluğu getirilmiştir. Bu doğrultuda kendilerine ticari elektronik ileti gönderilebilmesi adına onay veren alıcılar, hizmet sağlayıcılar tarafından İYS'ye kaydedilmek zorunda olup İYS üzerinde onayı bulunmayan alıcılara ticari elektronik ileti gönderilemeyecektir.

✓ ***Yönetmelikle birlikte Hizmet Sağlayıcılarının yükümlülüklerindeki değişiklikler nelerdir?***

○ ***Onayların Alınmasına İlişkin Değişiklikler***

Hizmet sağlayıcısı tarafından alıcı onayının daha önce olduğu üzere ispat yükümlülüğü hizmet sağlayıcıya ait olmak üzere yazılı olarak veya her türlü elektronik iletişim aracıyla alınması mümkün olacağı gibi söz konusu onayların 01.09.2020'dan sonra İYS üzerinden alınabilmesi de mümkün hale gelecektir. Ancak İYS üzerinden alınmayan onaylar da 01.09.2020 tarihinden sonra hizmet sağlayıcısı tarafından üç (3) iş günü içerisinde İYS'ye kaydedilmek zorundadır. İYS'ye kaydedilmeyen onaylar geçersiz kabul edilecektir.

Her ne kadar tacir veya esnaf olan alıcıların elektronik iletişim adreslerine gönderilen ticari elektronik iletiler için önceden onay alınması zorunlu olmasa da söz konusu iletiler gönderilmeden önce tacir veya esnaf olan alıcıların elektronik iletişim adreslerinin hizmet sağlayıcı tarafından İYS'ye kaydedilmesi ve İYS üzerinden alıcıların reddetme hakkını kullanıp kullanmadığının kontrol edilmesi gerekecektir.

Elektronik ortamlarda alınan ancak İYS üzerinden alınmayan onaylara ilişkin olarak, onayın alındığı bilgisi, reddetme imkânı da tanınmak suretiyle alıcının elektronik iletişim adresine 24 saat içinde iletilmelidir. Söz konusu yükümlülük, İYS üzerinden alınan onaylarda uygulanmayacaktır. İlgili hüküm 1 Eylül 2020 tarihi itibarıyla geçerli olacaktır.

○ ***Kayıtları Saklama Süresine İlişkin Değişiklikler***

Yönetmelik'in 13. maddesinde yapılan değişiklik ile onay kayıtlarını saklama süresi de uzatılmıştır. Buna göre hizmet sağlayıcı/aracı hizmet sağlayıcı onay kayıtlarını, onayın geçerliliğinin sona erdiği tarihten, ticari elektronik iletilere ilişkin diğer kayıtları ise kayıt tarihinden itibaren üç yıl süreyle saklamakla yükümlüdür. Kayıtları saklama süresine ilişkin hüküm, yayım tarihi olan 4 Ocak 2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş sayılacaktır.

○ ***Ticari İletişim İçeriğine İlişkin Değişiklikler***

Ticari iletişimin sesli aramalar vasıtasıyla gerçekleştirildiği hallerde tacirlerin ticaret unvanının, esnafın ise adı ve soyadının alıcılara iletilmesi yükümlülüğü getirilmiştir. Sesli aramalarda ise tacirler için ticaret unvanına, esnafın için ise adı ve soyadına yer verilmesi yükümlülüğü getirilmiş olup, artık sesli aramalarda diğer iletiler için geçerli olan MERSİS numarası, T.C. ve vergi kimlik numarası verilmesine gerek olmayacaktır. Bununla birlikte, hizmet sağlayıcı iletişim esnasında kendisini tanıtan diğer bilgilere (marka, işletme adı vb.) de yer verebilecektir.

✓ **Aracı Hizmet Sağlayıcıların yükümlülüklerinin kapsamı ne olacaktır?**

Yönetmelik'in değişen 11. maddesi uyarınca aracı hizmet sağlayıcılar, hizmet sağlayıcılar için öngörülen yükümlülüklerin ifasına yönelik teknik imkân sağlamak ve sistemini İYS ile uyumlu hale getirmekle yükümlü hale getirilmiştir.

Aracı hizmet sağlayıcıları, başkaları adına, onların mal ve hizmetlerini tanıtmak, pazarlamak ya da işletmesini tanıtmak amacıyla ticari elektronik ileti göndermek için onay alamayacaktır.

Aracı hizmet sağlayıcılarının, İYS'ye kaydolmayan hizmet sağlayıcılara ait ticari elektronik iletilerin gönderimini başlatması yasaklanmıştır. Ayrıca aracı hizmet sağlayıcı, hizmet sağlayıcılarının talimatları doğrultusunda ileti gönderimine başlamadan önce İYS üzerinden alıcıların onayının olup olmadığını kontrol etmekle yükümlüdür. Alıcının İYS üzerinde onayı bulunmaması halinde aracı hizmet sağlayıcılar alıcılara ileti gönderimini başlatamamaktadır. Ancak yönetmelikte istisna olarak belirlenen ticari elektronik ileti gönderiminin e-posta kanalı ile gerçekleştirildiği durumlarda, söz konusu onayı kontrol etmekle yükümlü olmayacaktır.

Aracı hizmet sağlayıcıları, alıcıların abonelik hattını kapatmaları halinde İYS'ye bu durumu bildirmekle yükümlü kılınmışlardır.

Hizmet sağlayıcılarının talimatı doğrultusunda aracı hizmet sağlayıcıları tarafından ileti gönderimi yapılması ve bu iletiler bakımından bir şikâyet söz konusu olması durumunda, aracı hizmet sağlayıcıları, e-posta yoluyla gönderilen iletilere ilişkin şikâyetler hariç olmak üzere alıcı şikâyet başvurularına konu iletilere ilişkin ilgili kurumların bilgi ve belge taleplerini İYS üzerinden on beş (15) gün içinde yanıtlamakla yükümlü kılınmıştır.

✓ **Alıcıların İYS üzerinden yapabilecekleri işlemler nelerdir?**

İYS ile birlikte alıcıların kendileriyle ilgili olmayan ticari reklam içerikli iletileri tek bir sistem üzerinden engellemeleri mümkün hale gelmiştir.

Yönetmelik maddelerinin yürürlüğe girmesiyle birlikte alıcılar İYS Web, Mobil, Alo 138 Çağrı Merkezi ve e-Devlet kapısı üzerinden onaylama, reddetme ve şikâyet etme haklarını kullanabileceklerdir.

Yönetmelik'in 14. Maddesinde yapılan değişiklik ile hüküm 1 Eylül 2020 tarihi itibarıyla şikâyetlerin hem e-Devlet kapısı üzerinden hem İYS üzerinden yapılabileceği düzenlenmiştir. Bu kapsamda başvurular öncelikle İYS üzerinden ön incelemeye tabi tutulacaktır. Ön inceleme sonrasında il müdürlüğü tarafından konuya ilişkin bilgi ve belgeler (kısa mesaj veya e-posta yoluyla gönderilmiş iletilerin şikâyet edilmesi için şikâyete konu olan iletinin görsel bir örneği) alıcıdan temin edilerek şikâyet sonuçlandırılacaktır.

✓ **İYS'ye kayıt ne zaman başlar ve son tarih nedir?**

Ocak 2020'de Hizmet Sağlayıcılar için İleti Yönetim Sistemi başvuruları açılacak ve Mart 2020'de Hizmet Sağlayıcılar için İleti Yönetim Sistemi platformu açılacaktır. Hizmet Sağlayıcılar 1 Haziran 2020'ye kadar şimdiki kadar almış oldukları onayları sisteme girmek zorundadırlar. Bu tarihe kadar alınmış onaylar sisteme girilmezse, önceden alınış onaylar geçersiz sayılacaktır. 1 Haziran 2020'de ise sistem, Alıcılar(vatandaşlar) ve kamu için açılacaktır. Alıcılar, İleti Yönetim Sistemine kaydedilen

onayları 1 Eylül 2020 tarihine kadar kontrol edecek, alıcılar tarafından kontrol edilmeyen veya geri çekilmeyen onaylar geçerli sayılacak ve gönderilen ticari elektronik iletiler onaylı kabul edilecektir.

Biliyor muydunuz? 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Eşit davranma ilkesi" başlıklı 5. maddesine göre; "İş ilişkisinde dil, ırk, renk, cinsiyet, engellilik, siyasal düşünce, felsefî inanç, din ve mezhep ve benzeri sebeplere dayalı ayırım yapılamaz. İşveren, biyolojik veya işin niteliğine ilişkin sebepler zorunlu kılmadıkça, bir işçiye, iş sözleşmesinin yapılmasında, şartlarının oluşturulmasında, uygulanmasında ve sona ermesinde, cinsiyet veya gebelik nedeniyle doğrudan veya dolaylı farklı işlem yapamaz. Aynı veya eşit değerde bir iş için cinsiyet nedeniyle daha düşük ücret kararlaştırılamaz. İşçinin cinsiyeti nedeniyle özel koruyucu hükümlerin uygulanması, daha düşük bir ücretin uygulanmasını haklı kılmaz. İş ilişkisinde veya sona

KILIÇ ÇAYLI & PARTNERS'TAN:

İstanbul Vergi Mahkemesi kararına göre, iptal edilen ihale sözleşmelerinde, damga vergisi faiziyle birlikte yükleniciye iade edilmelidir. İstanbul Vergi Mahkemesi'nin kararına göre; " *tahsili hukuka aykırı bulunan ve idarece tahsili tarihinden Mahkememizin işbu kararına göre iadesi tarihine kadar geçen süre içinde kullanımından mahrum kalınan davacının ihale ve sözleşmeden yararlanmadığı 04.10.2016 tarihinden sonraki döneme isabet eden damga vergisine ilişkin tutarın, bu husustaki genel hükümleri içeren 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun'da öngörülen oranda hesaplanacak yasal faizi ile birlikte davacıya iadesi gerekmektedir.*" Şeklinde belirtilmiştir.

ermesinde yukarıdaki fıkra hükümlerine aykırı davranıldığında işçi, dört aya kadar ücreti tutarındaki uygun bir tazminattan başka yoksun bırakıldığı haklarını da talep edebilir.

KILIÇ ÇAYLI & PARTNERS'TAN:

Danıştay 13. Dairesinin kararına göre;

5307 sayılı Kanun'un 17. Maddesinde yapılan değişiklik uyarınca alınan düzenleyici Kurul kararında niteliği itibarıyla düzeltme imkânı olan fiiller arasında sayılan sorumlu müdür belgesine sahip sorumlu müdür çalıştırmama fiili nedeniyle idari para cezası verilmesi için önce otuz gün önce ihtarında bulunma şartının yerine getirilmesi gerekmektedir.

Mahkeme bu düzenlemenin idari para cezaları yönünden cezalandırılmadan önce mevzuata aykırı davranışta bulunan kişi veya kişilere söz konusu aykırılığın ortadan kaldırılması için tanınmış bir imkan olduğu, bu yönüyle ihtarın kişinin cezalandırılabilmesine ilişkin bir ön şart teşkil ettiğini, anılan Kanun değişikliğinin failin lehine olduğu sonucuna varmıştır. Sonuç olarak söz konusu kararda *"Lehe kanun kapsamında belirtilen fiilleri önceki kanun döneminde işleyenler yönünden de geçmişe etkili olarak uygulanması gerektiğinden söz konusu kuralın davacıya da uygulanması zorunluluğu karşısında, lehe kanun hükmü dikkate alınarak yeniden bir karar verilmesi"* gerektiği ifade edilmiştir.

GÜNCEL MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ

Enerji Hukuku Alanındaki Değişiklikler:

★ 25.02.2020 tarihli 31050 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan 20.02.2020 tarihli 9199 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu kararı ile 7742 sayılı Dağıtıcılar Arası Akaryakıt Ticareti Hakkında Kararda başlıca *"Başvuru ve izin verilmesi"* ve *"Dağıtıcılar Arası Ticarete İlişkin Kılavuz"* olmak üzere çeşitli hususlarda değişiklikler yapılmıştır.

★ 29.02.2020 tarihli Resmî Gazete'de Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından 9212 sayılı Kurul Kararı yayımlanmıştır. İşbu karar ile 29.01.2020 tarihli, 31023 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 23.01.2020 tarihli ve 9138 sayılı Kurul Kararının 16'ncı maddesinde düzenlenen bir gaz günü için satış yönlü tekliflerin eşleşmesi durumunda günlük işlem teminatı tutarındaki ve işlem limitindeki değişimlere ilişkin düzenlemenin yürürlük tarihi 30.09.2020 olarak değiştirilmiştir.

★ 03.03.2020 tarihli Resmî Gazetede *"Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik"* yayımlanmıştır. İlgili Yönetmelikle dağıtım şirketince yapılacak inceleme neticesinde saha etüdü gerektirmeyen hallerde başvuru tarihinden itibaren 10 iş günü yerine 7 iş günü, saha etüdü gerektiren hallerde ise başvuru tarihinden itibaren 20 iş günü değil 10 iş günü

içerisinde bağlantı talebinin karşılanabileceği, makul bir süreyi ve gerekçelerini içeren bağlantı görüşünün başvuru sahibine yazılı olarak bildirileceğinin yanı sıra kullanıcının talep etmesi halinde elektronik olarak bildirilebileceği düzenlenmiştir.

Yine anılan yönetmelik ile üretim tesislerine ilişkin bağlantı ve sistem kullanım anlaşmaları üretim lisansı alınmadan önce imzalanamaz. Ancak, ön lisans sahibi tüzel kişinin başvurusu ve dağıtım lisansı sahibinin olumlu görüş vermesi şartıyla 31/12/2020 tarihine kadar bağlantı anlaşması imzalanabileceğine ilişkin geçici madde eklenmiştir.

★ 07.03.2020 tarihli 31061 sayılı Resmî Gazete’ de Enerji Piyasaları Düzenleme Kurumu 9227 numaralı 05.03.2020 tarihli kararıyla Spot Boru Gazi İthalat Miktarı ve Uygulama Yönteminin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında 2020 Gaz Yılı için yapılması gereken Talep Çağrısı metni yayımlanmıştır.

★08.03.2020 tarihli Resmî Gazetede “*Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik*” yayımlanmıştır. Anılan yönetmelikle “*Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği*” ne birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerine ilişkin düzenlemeler eklenmiştir. Öyle ki yönetmelikte “*Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisi, Birleşik elektrik üretim tesisi, Birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisi, Birlikte yakmalı elektrik üretim tesisi, Destekleyici kaynaklı elektrik üretim tesisi*” kavramlarının tanımları yapılmıştır. Yine “*Ana kaynak*”: Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinde ön lisans veya lisans başvurusunda tercih edilen kaynak olarak; “*Yardımcı kaynak*”: Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinde ön lisans veya lisans başvurusunda kullanılan ana kaynak türünde olmamak üzere, ana kaynak dışındaki diğer kaynak ya da kaynaklar olarak tanımlanmıştır. “*Yüzer GES*” ise Rezervuarlı veya regülatörlü hidroelektrik üretim tesisleri santral sahaları kapsamındaki su yüzeylerine kurulan güneş enerjisine dayalı elektrik üretim üniteler olarak tanımlanmıştır. Birden çok kaynaklı elektrik üretim tesislerinde kullanılan yardımcı kaynak ünitesinin, ana kaynağa dayalı tesisin ünitesi olarak kabul edilir ve tesis tek bir ön lisans veya lisans kapsamında değerlendirileceği düzenlenmiştir. İlgili değişikliğe göre Birleşik elektrik üretim tesisi ve birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisinde hiçbir koşulda yardımcı kaynak ana kaynağa dönüştürülemeyecektir. Şebekeye aynı bağlantı noktasından bağlanan birden fazla enerji kaynağından elektrik üretmek amacı ile kurulan tek bir elektrik üretim tesisini ifade etmektedir. Birleşik elektrik üretim tesisi birden çok kaynaklı elektrik üretim tesisi sayılmaktadır.

★08.03.2020 tarihli Resmî Gazetede “*Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik*” yayımlanmıştır. Anılan yönetmelikle Birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisi, Destekleyici kaynaklı elektrik üretim tesisi tanımları eklenmiştir. Birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisinde üretilerek sisteme verilen net enerji miktarı, üretim tesisinde kullanılan yenilenebilir enerji kaynakları için belirlenen fiyatlardan en düşük olanı üzerinden ve tesisin kalan süresi için YEKDEM kapsamında değerlendirileceği, Destekleyici kaynaklı elektrik üretim tesisinde kullanılan enerji kaynaklarının tamamının yenilenebilir olması halinde, bu tesiste üretilerek sisteme verilen net enerji miktarı üretim tesisinde kullanılan ana enerji kaynağı için belirlenen fiyat üzerinden ana kaynağa dayalı ünitenin kalan süresi üzerinden YEKDEM kapsamında değerlendirileceği hükümleri eklenmiştir. YEKDEM kapsamındaki üretim tesislerinin, tamamı yenilenebilir olmak üzere destekleyici kaynaklı

elektrik üretim tesisi ile birleşik yenilenebilir elektrik üretim tesisine dönüştürülmesi durumunda, söz konusu tesisin YEKDEM yararlanma süresinde değişiklik yapılmayacağı hükmü yönetmelik kapsamına eklenmiştir.

Vergi Hukuku Alanındaki Değişiklikler:

★ 29.02.2020 tarihli Resmî Gazete’de “*Bazı Mallara Uygulanacak Özel Tüketim Vergisi Tutarlarının Yeniden Belirlenmesi Hakkında Karar*” (Karar Sayısı:2178) yayımlanmıştır. İşbu karar ile bazı mallara ilişkin özel tüketim vergisi tutarlarında değişiklikler yapılmış, bazı kurşunsuz benzin ve motorinlerde uygulanacak vergi tutarları tespit edilmiştir.

★03.03.2020 tarihli Resmî Gazetede “*Özel Tüketim Vergisi (I) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ*” yayımlanmıştır. Buna göre külçe metallerin KDV mükellefleri (sadece sorumlu sıfatıyla KDV ödeyenler bu kapsama dahil değildir) ve tebliğde sayılan belirlenmiş alıcılara tesliminde, (5/10) değil; (7/10) oranında KDV tevkifatı uygulanacaktır. Yine aynı Tebliğde (I/C-2.1.3.3.2.1.) bölümünün birinci paragrafında yer alan "(5/10)" ibaresi "(7/10)" olarak ve (I/C-2.1.3.3.3.1.) bölümünün ikinci paragrafında yer alan "(5/10)" ibaresi yine "(7/10)" olarak ve (I/C-2.1.3.3.3.2.) bölümü Örnek 2’de yer alan "(5/10)’u" ibaresi "(7/10)’u" olarak değiştirilmiştir. Anılan Tebliğ Resmî Gazetede yayım tarihini izleyen ay başında yani Nisan başında yürürlüğe girecektir.

Ticaret Hukuku Alanındaki Değişiklikler:

★ 06.03.2020 tarihli 31060 sayılı Resmî Gazete’de Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan “*İhracat Sayılan Satış ve Teslimler Hakkında Tebliğ (İhracat: 2005/2)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ*” ile 27/1/2005 tarihli ve 25709 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “*İhracat Sayılan Satış ve Teslimler Hakkında Tebliğ (İhracat: 2005/2)*”in ekinde yer alan “*İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile İlgili Taahhütlerin Kapatılması İçin Gerekli Bilgi ve Belgeler (Ek-4)*” de değişikliğe gidilmiştir.

★ 06.03.2020 tarihli 31060 sayılı Resmî Gazete’de Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan “*İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2020/5)*” ile Tebliğin 1. maddesinde belirtilen dampinge karşı kesin önlemlerin askıya alınması uygulamasının 7/3/2020 tarihinden itibaren 1 yıl süreyle uzatılmasına karar verilmiştir.

★ 08.03.2020 tarihli Resmî Gazete’ de “*İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2005/5)’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ*” yayımlanmıştır. 3.3.2005 tarihli ve 25744 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2005/5)’in 1 inci maddesinde yer alan “Birim Gümrük Kıymeti” ibaresi “CIF Kıymeti” olarak değiştirilmiştir.

★ 08.03.2020 tarihli Resmî Gazete’ de “*İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2005/8)’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ*” yayımlanmıştır. 28/5/2005 tarihli ve 25828 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2005/8)’in 1 inci maddesinde yer alan tablodaki eşyaların kapsamı genişletilmiş ve “CIF Kıymetleri” değiştirilmiştir.

★ 08.03.2020 tarihli Resmî Gazete’ de “*İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/8)’de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ*” yayımlanmıştır. 15.07.2009 tarihli ve 27289 sayılı Resmî

Gazete' de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2009/8)'in 1 inci maddesinde yer alan tablodaki "Birim Gümrük Kıymet" ibaresi "CIF Kıymeti" olarak değiştirilmiştir.

★ 08.03.2020 tarihli Resmî Gazete' de "İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/4)'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ" yayımlanmıştır. 05.04.2017 tarihli ve 30029 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/4)'in 1 inci maddesi "Bu Tebliğ, aşağıda gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) ve tanımı belirtilen eşyanın (yalnız karşısında gösterilen CIF kıymetinin altında birim kıymetleri haiz olanların) ithalatında ileriye yönelik olarak yürütülecek olan gözetim uygulamasına ilişkin usul ve esasları içerir." şeklinde değiştirilmiştir.

★11.03.2020 tarihli Resmî Gazete' de "Bankalarca Ticari Müşterilerden Alınabilecek Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2020/4)'De Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ" ile ticari müşterinin kredinin tamamı için erken ödeme talebinde bulunması halinde bankanın bu talebi kabul etmek zorunluluğu getirilmiştir.

Diğer Değişiklikler:

★ 25.02.2020 tarihli 31050 sayılı Resmî Gazete' de "Bankacılık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"(No. 7222) ile;

- 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun çeşitli maddelerinde sair değişiklikler yapılmıştır.
- 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda idari para cezalarına ilişkin değişiklikler yapılmıştır.
- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktöring ve Finansman Şirketleri Kanununda idari para cezalarına ilişkin değişiklikler yapılmıştır.
- 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun Ortaklıkların önemli nitelikteki işlemleri, ayrılma hakkı gibi kanun maddelerinde çeşitli değişiklik ve eklemeler yapılmıştır.

★ 26.02.2020 tarihli Resmî Gazete'de Sermaye Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından "Veri Depolama Kuruluşuna Yapılacak Raporlamalara İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ" (IV-87.1.a)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (IV-87.1.a) yayımlanarak, Veri Depolama Kurulu'nun raporlama yükümlülüklerine ek madde eklenmiştir. İşbu eklenen madde ile dayanak varlık, sözleşme tipi ve raporlama yükümlüsü taraflar bazında, Tebliğ ekinde yer alan Veri Depolama Kuruluşlarına Raporlanacak Bilgilere ilişkin tablolardaki Kurulca belirlenecek alanların, Veri Depolama Kurulunca belirlenecek esaslarla işlem gününde Veri Depolama Kurulu'na raporlanması Kurulca zorunlu tutulabileceği düzenlenmiştir.

★ 06.03.2020 tarihli Resmî Gazete' de "Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6a)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" yayımlanmıştır. Yönetmelik kapsamında ruhsatlandırılmış işletmelerin, bütün aktif ve pasiflerini diğer bir işletmeye devretmesi sonucunda işletme ruhsatının iptal edilmesi halinde Genel Müdürlüğe sunulan Teminat Mektubunun devralan işletmeye iade edileceği hüküm altına alınmıştır. İşletme tarafından atanan sorumlu yönetici personelden Genel Müdürlük tarafından yönetici kabul formu düzenlenenlerin uygun görülebilmesi için sorumlu müdürün, uçuş işletmeden sorumlu yönetici personelin, yer işletmeden sorumlu yönetici personelin, eğitimden sorumlu

yönetici personelin, kalite ve emniyet sistem yöneticisinin sahip olması gereken çalışma tecrübeleri ve özellikler açıklanmıştır.

★ 07.03.2020 tarihli Resmî Gazete’ de 03.10.2014 tarihli ve 29138 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan “*Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik)*” yürürlükten kaldırılmış, yerine aynı Resmî Gazete ile “*Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ*” (Tebliğ) çıkartılmıştır. Yönetmelik’te yetkili kurum Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu iken **bu yetki Tebliğ ile artık T.C. Merkez Bankası’na** verilmiştir. Tebliğ kapsamında önceden BDDK’nın yetkili olduğu tüm hususlar hakkında artık Merkez Bankası yetkili olacaktır. Ayrıca Yönetmelik’teki “*Mevduat ve katılım fonu işlemler*” başlıklı 13. Madde Tebliğ ile değiştirilerek **Bankalarca tüketicilerden “hesap iletim ücreti” alınmayacağı** hükmü getirilmiştir.

★ 10.03.2020 tarihli Resmî Gazete’de “*Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerinde Kullanılan Müteahhitlik Karneleri ve İş Bitirme Belgelerinin 2020 Yılına Ait Değerlendirme Katsayıları Hakkında Tebliğ*” ile

- 28/3/1981 tarihli ve 17293 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Yapı, Tesis ve Onarım İşleri İhalelerine Katılma Yönetmeliği uyarınca, ihalelere iştirak edecek olan müteahhitlerin, ellerinde bulunan ve geçerliliği sona ermemiş müteahhitlik karneleri, ilgili kuruluşlarca, aşağıda belirtildiği şekilde ve grubu aynı kalmak şartıyla aktarılacak kabul edileceği
- 1/1/2020 tarihinden itibaren, müteahhitlik karneleri ve iş bitirme belgeleri için geçerli katsayılar yayımlanmıştır tespit olunan bu katsayılar 1/1/2021 tarihine kadar uygulanacaktır.

★ 10.03.2020 tarihli Resmî Gazete’de “*Mimarlık ve Mühendislik Hizmet Bedellerinin Hesabında Kullanılacak 2020 Yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri Hakkında Tebliğ*” yayımlanmıştır. Tebliğ ile birlikte mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabında kullanılacak 2020 yılı Yapı Yaklaşık Birim Maliyetleri, yapının mimarlık hizmetlerine esas olan sınıfı dikkate alınarak; KDV hariç, genel giderler (%15) ile yüklenici kârı (%10) dâhil edilerek belirlenmiştir. Sınıfı veya grubu değiştirilen veya tebliğden çıkarılan yapılar için, 2020 yılından önceki tebliğlere göre yapı sınıfı ve grubu belirlenmiş mimarlık ve mühendislik hizmetlerinde; belirlendiği yılın tebliğindeki yapı sınıfı ve grubu değiştirilmeksizin 2020 yılı tebliğinde karşılığı olan tutar esas alınmak suretiyle hesap yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Tebliğdeki sınıf ve gruplar yapım aşamasında belirlenirken tereddüte düşülmesi halinde, o yapının yapı yaklaşık maliyeti; yapının projesine göre hazırlanacak metrajlara Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Birim Fiyatlarının uygulanması suretiyle hesaplanacağı belirlenmiştir.

★ 12.03.2020 tarihli Resmî Gazete’de “*Araştırma ve Geliştirme Destek Programına İlişkin Tebliğ*” ile öncelikli konular kapsamında üniversiteler, sivil toplum ve meslek kuruluşları, TÜBİTAK Ar-Ge birimleri ve özel sektör tarafından hazırlanan projelerin başvuru ve değerlendirme süreçleri ile değerlendirme süreci sonunda desteklenmesine karar verilen projelerin Bakanlık Ar-Ge Destek Programından desteklenmesine ilişkin usul ve esaslar açıklanmıştır.

★ 15.03.2020 tarihli Resmî Gazete’de “*Bankaların Bilgi Sistemleri ve Elektronik Bankacılık Hizmetleri Hakkında Yönetmelik*” yayımlanmıştır. Yönetmelikle bankalara bilgi varlıklarının güvenlik gereksinimlerine uygun kontroller tesis etmek için bu varlıkları sınıflandırarak detaylı bir varlık envanteri hazırlama yükümlülüğü getirilmiştir. Hazırlanacak varlık envanterinde kişisel veri olup olmadığı bilgisinin dahil edilmesi gerektiği belirtiliyor. Bilgi varlıklarının nasıl sınıflandırılacağına yönelik olarak da Bilgi

Varlığı Komitesi tarafınca onaylı bir Varlık Sınıflandırma Kılavuzu hazırlanacağı, varlıkların güvenlik sınıfı belirlenirken gizlilik derecesi, hassas veri, kişisel veri ya da sır kapsamındaki veri olup olmadığı, bütünlük ve erişilebilirlik gereksinimi, saklama süresi ve asgari yedekleme sıklığı gibi kriterler göz önünde bulundurulacağı düzenlenmiştir. Hassas veri kavramı KVKK terminolojisinden farklı olarak tanımlanmakla birlikte KVKK'ya paralel olarak açık rızanın hizmet için bir ön şart haline getirilemeyeceği ifade edilmiştir.

ÖNEMLİ KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURULU KARARI

Kişisel Verileri Koruma Kurumu'na intikal eden bir şikâyet dilekçesinde;

Bir Gazetede **şikâyet sahibinin oğluna** yönelik yer alan köşe yazısında, babasının kanser tedavisi nedeniyle bir süre önce görevine ara verdiğine ilişkin bir habere yer verildiği dolayısı ile ilgili kişinin **özel nitelikli kişisel verisi olan sağlık verilerinin rızası dışında işlendiği ve üçüncü kişilerle paylaşıldığı**, ilgili kişinin bu tarihe kadar kanser tedavisi gördüğünü **bilmediği**, rahatsızlığından ötürü psikolojisinin ve moralinin bozulması istenmediğinden bu bilginin ailesi tarafından kendisinden saklandığı, ancak haber tarihinden sonra ilgili kişinin geçmiş olsun dilekleri ile arandığı, hastalığını öğrenerek ölüm korkusu yaşadığı, ilgili kişinin kanser olduğunu Gazeteden ve üçüncü kişilerden öğrenmesinden dolayı içine kapandığı ve ailesiyle iletişimini kestiği, **ölüm korkusu nedeniyle ayrıca psikolojik tedavi görmeye başladığı ve kanser tedavisini reddettiği** ifade edilerek Kanun çerçevesinde Kurum tarafından yasal işlemleri yapılması talep edilmiştir.

Söz konusu başvuru hakkında Kişisel Verileri Koruma Kurulu 01.07.2019 tarih ve 2019/186 sayılı kararı ile özel nitelikli kişisel veri niteliğindeki sağlık verisinin söz konusu köşe yazısına konu edilerek yayımlanmasında halihazırda **kamu yararı bulunmadığı**, bu itibarla çatışan haklar bakımından **kişilik haklarının ifade özgürlüğüne üstün geldiği** kanaatine varıldığından, konunun 6698 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (c) bendi çerçevesinde değerlendirilemeyeceğine ve bu itibarla söz konusu başvurunun 6698 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (1) numaralı fıkrası çerçevesinde incelemeye alınmasına karar verilmiş olup yapılan inceleme çerçevesinde Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 09/12/2019 tarih ve 2019/372 sayılı kararı ile;

- Gazete tarafından **Kanunun 6'ncı maddesinde sayılan şartlardan birine dayanmaksızın** ilgili kişinin özel nitelikli kişisel verilerinin, köşe yazısında paylaşılmasının Kanunun 12'nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine **aykırılık** teşkil ettiği kanaatine varıldığından, Kanunun 18 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendi kapsamında söz konusu **Gazete hakkında 125.000 TL idari para cezasının uygulanmasına,**

karar vermiştir.

ÖNEMLİ KAMU İHALE KURULU KARARLARI

• Kamu İhale Kurumu'nun 05.03.2020 tarihli 2020/DK.D-56 sayılı Aşırı Düşük Teklif Sorgulaması Yapılmayacak Hizmet Alımları Listesi Hakkında Kamu İhale Kurulu Kararı Kurumun internet sitesinde yayımlanmıştır.

Kararın Resmi internet adresinde yayımı tarihinden sonra (10.03.2020) yapılacak ihalelerde;

“-Kararın bir numaralı ekinde yer alan listedeki hizmetlere ilişkin ihalelerde yaklaşık maliyete bakılmaksızın, aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemleri yapılmaksızın ihalenin sonuçlandırılmasına karar verilmiştir.

-Yaklaşık maliyeti 4734 sayılı Kanunun 8.maddesinde yer alan eşik değerin¹ yarısına kadar olan ve söz konusu Kamu İhale Kararının iki numaralı ekinde yer alan listedeki hizmetlere ilişkin ihalelerde aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemleri yapılmaksızın ihalenin sonuçlandırılmasına karar verilmiştir.

-Birden fazla hizmet işini kapsayan ve bu işlerden birinin veya birkaçının ekli listelerde bulunduğu tespit edilen işlerde, listede bulunan alımın yaklaşık maliyetteki ağırlığının yaridan fazla olması durumunda, işin tamamının listede bulunduğu kabul edilmesi gerektiğine karar verilmiştir.

-Anılan kararın ekinde yer alan listelerde bulunan ve ilgili mevzuat çerçevesinde belirlenmiş, tüm taraflar için bağlayıcı asgari tarifelerin bulunduğu hizmetlere ilişkin ihalelerde, ihalenin aşırı düşük teklif tespit ve değerlendirme işlemleri yapılmaksızın sonuçlandırılmasının istekliler tarafından söz konusu tarifeler uyarınca tespit edilen asgari tutarların altında teklif verilmesine imkân tanınmayacağına “karar verilmiştir.

• Kamu İhale Kurumu'nun 05.03.2020 tarihli 2020/DK.D-58 K. sayılı kararı Kamu İhale Kurulu Kararı Kurumun internet sitesinde yayımlanmıştır. Söz konusu karar ile;

“4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun Geçici 4 üncü maddesi uyarınca feshedilip tasfiye edilen yapım işi sözleşmelerine ilişkin olarak yüklenicilere iş bitirme belgesi düzenlenip düzenlenemeyeceği hususunda;4735 sayılı Kanunun Geçici 4 üncü maddesinde, tasfiye edilen işlere iş deneyim belgesi düzenlenebileceğine ilişkin açık bir hüküm bulunmadığı, söz konusu işlerin 4734 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinde iş bitirme belgesi düzenlenmesi için gereken “geçici kabulün yapılmış olması” şartını sağlamadığı, madde çerçevesinde sözleşmelerin fesih işleminin öncelikle yüklenici talebine dayandığı ve Kanun maddesinde düzenlenen durumun

¹ 4734 sayılı Kanun 8.maddesinde yer alan değerlerin 01.01.2020 tarihinden itibaren belirlenen tutarları güncellenmiş hali şu şekildedir:

Bu Kanunun 13 ve 63'üncü maddelerinin uygulanmasında yaklaşık maliyet dikkate alınarak kullanılacak eşik değerler aşağıda belirtilmiştir:

a) Genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idarelerin mal ve hizmet alımlarında 1.778.525,-TL

b) Kanun kapsamındaki diğer idarelerin mal ve hizmet alımlarında 2.964.217,-TL

c) Kanun kapsamındaki idarelerin yapım işlerinde 65.213.187,-TL

idareden kaynaklanan nedenler veya mücbir sebep halleri arasında olmadığı dikkate alındığında; söz konusu işlere iş bitirme belgesi düzenlenemeyeceğine” karar verilmiştir.

ÖNEMLİ ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

21.02.2020 tarihli Resmi Gazetede 12.12.2019 tarihli 2016/11026 Başvuru Numaralı karar yayımlanmıştır. Başvuru bir bankaya el konulması sürecinde yapılan ihalenin iptaline ilişkin yargı kararlarının uygulanmaması nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

İdarelerin mahkeme kararlarını uygulamamaları halinde mülkiyet hakkına aykırılık gündeme gelebilmektedir. Nitekim somut olayda satışın iptaline dair verilen karara TMSF tarafından uyulmamış ve Anayasa Mahkemesi tarafından geriye dönük olarak geçersizlik sonucunu doğuran iptal kararının uygulanmamasının mülkiyet hakkını ihlal ettiğine karar verilmiştir. Öyle ki İdare bu gibi durumlarda eğer hukuki ve fiili imkansızlıklar nedeniyle mahkeme kararını uygulayamadığı iddiasında ise bunu somut olarak ortaya koyabilmeli, ya da mahkeme kararını uygulayabilmek adına çaba göstermeli ve alternatif üretebilmelidir. Ancak 21.02.2020 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesi kararında TMSF tarafından gerekçeler somut olarak ortaya konmadığı gibi alternatif çözümlere de başvurulmamış olduğundan başvuru sahibinin mülkiyet hakkının ihlal edildiğine karar verilmiştir.

Mahkeme kararında Anayasa'nın mülkiyet hakkı kenar başlıklı 35.maddesine yer vermiş ve *“Somut olayda başvurusunun hâkim ortağı olduğu bankaya el konulması sürecinde alacakların tahsili amacıyla başvurucuya ait bir medya grubu satışa konu edilmiştir. Başvurucu bu medya grubunun satışıyla ilgili işlemlere karşı idari yargıda davalar açmış ve bu davalar kabul edilerek yapılan ihaleler ile dayanağı işlemler iptal edilmiştir. Buna göre başvuruya konu ihale sürecinin ilgili olduğu medya grubu yönünden başvurusunun Anayasa'nın 35. maddesi anlamında mülkünün mevcut olduğunda kuşku bulunmamaktadır.”* denilmek suretiyle mülkiyet hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır. Anayasa Mahkemesi tarafından yapılan değerlendirmede bir mahkeme kararının yerine getirilmemesi, uygulanmaması mülkiyet hakkının ihlaline yol açabilmektedir. Nitekim daha önce Anayasa Mahkemesi tarafından bu şekilde başka kararlar da verilmiştir. Somut olay bakımından yapılan incelemede dava konusu medya grubunun satışı işleminin mahkeme kararıyla iptal edilmesiyle işlemler geriye dönük olarak ortadan kalkmıştır. Yine TMSF tarafından mahkeme kararının uygulanmamasına yönelik olarak hukuki ve fiili imkânsızlık hallerinin bulunduğu somut bir şekilde ortaya konamamıştır. Kaldı ki İdare tarafından alternatif bir çözüm uygulanması gerekirken böyle bir çözüm de sunulmamıştır. İdareler kararı uygulamak için ellerinden gelen gayreti göstermekle yükümlüdür. Sonuç olarak Anayasa Mahkemesi tarafından mülkiyet hakkının ihlal edilip edilmediğine dair yapılan değerlendirme sonucunda *“başvurusunun mülkiyet hakkı kapsamındaki bir mal varlığının satışına dair işlemin kesinleşmiş yargı kararlarıyla iptal edilmiş olmasına ve geriye dönük etkisine rağmen bu kararların idari makamlarca uygulanmaması nedeniyle mülkiyet hakkının sağladığı usulî güvencelerin yerine*

getirilmediği" sonucuna ulaşılmış ve başvuru nunun kabul edilebilir olduğuna karar verilmiştir.

ÖNEMLİ YARGITAY KARARI

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 2019/497 E. , 2019/7494 K. numaralı kararı:

Davacılar vekili, müvekkillerinin davalı Anonim Şirketinin ortakları olduğunu, davalı Anonim şirketine ait olan menkul ve gayrimenkul malların kiraya verilerek gelir elde edildiğini, ancak şirket yöneticilerinin müvekkillerine ne kâr payı ne de kira gelirlerinden pay vermediklerini, davalı şirket yöneticilerinin kiracılar dan kira bedellerinin bir kısmını elden aldığını ve şirketin gerçek kira gelirlerinin tam olarak ticari defterlere yansıtılmadığını ileri sürerek, davalı şirketin 2010 yılı Ocak ayından itibaren elde ettiği kira gelirlerinden... davacılar a ödenmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, ana sözleşme hükümlerine ve yasal düzenlemelere göre anonim şirket ortaklarının, doğrudan kâr payı talebi ile dava açma haklarının bulunmadığını ve kesinleşmiş olan tüm bilançoların ortaklar ile şirketi bağlayacağını, davacıların bilanço ya itiraz etmediklerini, kâr-zarar hesabının kesinleştiğini, davacıların kârdan pay alma istemi niteliğinde olan bu davayı açma hakları bulunmadığından, davanın öncelikle husumet ehliyeti olmadığından reddinin gerektiğini, davacıların kira gelirlerinin az gösterildiği şeklindeki iddiaları ile dava açma hakları olmadığı gibi, kabul etmemekle birlikte davacıların böyle bir iddiaları varsa bunun ileri sürülebileceği yerin ana sözleşme ve TTK hükümlerine göre genel kurul olduğunu... savunarak, davanın reddini talep etmiştir.

Mahkeme "6102 sayılı TTK madde 408/2-d hükmüne göre, şirketin kâr paylarının belirlenmesi ve kullanılmasına dair kararların genel kurul tarafından alınmasının zorunlu olduğu, genel kurul tarafından kâr payı dağıtımına karar verilmediği sürece, pay sahibinin şirkete karşı ileri sürebileceği muaccel bir kâr payı alacağından söz edilemeyeceği; ancak tarafların kâr payı dağıtılması veya dağıtılmaması yönünde alınmış bir genel kurul kararı olduğunu ileri sürmediği, dosya içerisindeki genel kurul kararlarında da bu yönde alınmış bir karar bulunmadığı; davacıların davalı şirketten elde ettiği kira gelirlerinin şirket defterlerine tam olarak yansıtılmadığı iddialarının, ancak TTK. madde 555/1 hükmü uyarınca davalı şirket yöneticileri aleyhine açılacak davada ileri sürülebileceğinden bu davada değerlendirilemeyeceği; dosya içerisindeki bilgi ve belgelere göre, mahkemece davanın reddine karar verilmesinde ve kararının gerekçesinde, dayanılan delillerin tartışılıp değerlendirilmesinde bir isabetsizlik bulunmadığı" gerekçesiyle Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermiştir.

İlgili mevzuat: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) m.408/2.(d)- Çeşitli hükümlerde öngörölmüş bulunan devredilemez görevler ve yetkiler saklı kalmak üzere, genel kurula ait aşağıdaki görevler ve yetkiler devredilemez: ... Finansal tablolara, yönetim kurulunun yıllık raporuna, yıllık kâr üzerinde tasarrufa, kâr payları ile kazanç paylarının belirlenmesine, yedek akçenin sermayeye veya dağıtılacak kâra katılması dâhil, kullanılmasına dair kararların alınması., m.555/1- Şirketin uğradığı zararın tazminini, şirket ve her bir pay sahibi isteyebilir. Pay sahipleri tazminatın ancak şirkete ödenmesini isteyebilirler.

ÖNEMLİ DANIŞTAY KARARI

Danıştay 7. Dairesi'nin 2014/2109 E., 2018/1925 K. Numaralı kararında:

“...Davacı tarafından, **ihirazi kayıtla verilen beyannameler üzerine davalı idarece**, söz konusu beyannameler muhteviyatı eşyalarla ilgili beyan edilen kıymetin gümrük kıymeti olarak kabul edilmesi hususunda tereddüte düşüldüğünden **kıymet araştırmasına gidilerek** bu araştırma sonuçlanıncaya kadar herhangi bir vergi kaybına sebebiyet verilmemesi amacıyla Gümrük Yönetmeliğinin 587'nci maddesi uyarınca, ilgili beyannamelere tekabül eden para cezalarına ilişkin **teminatın yatırılmasına ilişkin talepte bulunduğu** anlaşılmıştır. İdarece, yapılacak kıymet araştırması sonucuna göre işlem tesis edileceği beyan edilmek suretiyle davacının ihirazi kayıtla beyanının etkisizleştirilmesi, ayrıca kıymet araştırmasına gidilebilmesi için, **davacıdan, ihirazi kayıtla beyan edilen vergilerin iki katı tutarında para cezası kadar teminat yatırılmasının istenilmesi** ile de kesin olmayan, muhtemel bir ceza için **davacının ekonomik olarak zor durumda bırakılması durumu söz konusu olduğu gibi, davacının ihirazi kayıtla beyan ettiği vergilere karşı itiraz hakkının dolayısıyla da, olası bir uyuşmazlığın mahkemeye taşınmasının engellendiği** anlaşılmıştır.

Gerek **Anayasanın** ilgili hükümleri uyarınca gerekse **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi tarafından güvence altına alınan “mahkemeye erişim hakkının”** hâkim konumdaki idare tarafından kamu gücünü kullanarak **ihlal edildiği** sonucuna varıldığından dava konusu işlemde **hukuka uyarlık**, davanın reddine dair mahkeme kararında ise yasal isabet **görülmemiştir**. Bu nedenle, temyiz isteminin kabulüne ve mahkeme kararının bozulmasına” karar verilmiştir.

İlgili mevzuat: Türkiye Cumhuriyeti Anayasası m. 90/son- “Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.” m.36- “Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.” Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.6- “Herkes, gerek medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili nizalar, gerek cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini isteme hakkına sahiptir.”